

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu
Cejl 866/50a, 602 00 Brno, mobil 603 574 289, dz.bрно@ecn.cz, y8x9iat, IČO 67010041

Ministerstvo dopravy
Odbor infrastruktury a ÚP
Nábř. L. Svobody 1222/12
110 15 Praha 1
posta@mdcr.cz

E-mail se zaručeným elektronickým podpisem

25. 9. 2023

Doplnění rozkladu proti rozhodnutí ze dne 3. 8. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/17 o povolení dálnice „D11 1109 Trutnov – státní hranice ČR/PR“ délky 21,175 km (44 stavebních objektů): k výzvě s usnesením ze dne 5. 9. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/19 a k veřejné vyhlášce ze dne 3. 8. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/17

Ministerstvo dopravy (dále jen MD) dne **27. 1. 2023** na své úřední desce vyvěsilo veřejnou vyhlášku ze dne **26. 1. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/5** s oznámením, že na základě žádosti ŘSD ČR ze dne **1. 7. 2022** a jejího doplnění dne **7. 11. 2022** bylo zahájeno řízení o povolení dálnice **D1109 Trutnov – státní hranice ČR/PR** se 44 SO.

MD dále sděluje, že řízení probíhá dle **zákona č. 416/2009 Sb.** (dále liniový zákon) a že účastníci řízení mohou své námítky zasílat do 15 dní od doručení této veřejné vyhlášky, tj. do pondělí **27. 2. 2023**.

MD současně dne **27. 1. 2023** na své úřední desce vyvěsilo veřejnou vyhlášku ze dne **26. 1. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/6** s dalším oznámením, že stavebního řízení se dle zákona č. 100/2001 Sb. mohou účastnit i spolky, pokud se do řízení přihlásí do 30 dní od zveřejnění, tj. do pondělí **27. 2. 2023**. Ústní jednání nebylo svoláno.

Děti Země dne **27. 2. 2023** ve smyslu § 3 písm. i) bodu 2 a písm. g) bodu 2 a § 9c odst. 3 písm. b) a odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb. oznámily svou **úcast** v tomto řízení a současně zaslaly **včasné vyjádření č. 1 (3 strany)**.

MD dne **12. 4. 2023** na své úřední desce vyvěsilo veřejnou vyhlášku ze dne **12. 4. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/13** o **přerušení stavebního řízení** do doby, dokud ŘSD ČR nevloží do spisu vyjádření, kterým skončila jejich platnost, a další chybějící podklady pro vydání rozhodnutí.

MD dne **3. 8. 2023** na své úřední desce vyvěsilo veřejnou vyhlášku ze dne **3. 8. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/17** o **vydání stavebního povolení** pro dálnici D1109 se 44 SO, která byla doručena dne **18. 8. 2023**. Lhůta 15 dní pro zaslání rozkladu skončila v sobotu **2. 9. 2023**, resp. v pondělí **4. 9. 2023**.

Děti Země dne **4. 9. 2023** jako účastník tohoto stavebního řízení podle zákona č. 100/2001 Sb. proti tomuto rozhodnutí MD zaslaly dle § 152 odst. 1 správního řádu **včasný rozklad**.

Děti Země dne **18. 9. 2023** obdržely od MD usnesení ze dne **5. 9. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/19** s výzvou, aby svůj rozklad **do 5 dní** od jejího doručení, tj. **do 23. 9. 2023**, resp. **do pondělí 25. 9. 2023**, doplnily o **důvody**.

Děti Země jako účastník stavebního řízení dle zákona č. 100/2001 Sb. podávají tímto

d o p l n ě n ý r o z k l a d

a žádají, aby napadené rozhodnutí o povolení stavby bylo dle § 152 odst. 5 správního řádu zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Napadáno je rozhodnutí v celém rozsahu.

Odůvodnění:

Děti Země si dovolují upozornit, že rozklad ze dne **4. 9. 2023** doplňují v souladu s rozsudkem NSS ze dne **6. 3. 2009, spis. zn. 1 As 4/2009** či s rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne **14. 2. 2009, spis. zn. 54 Ca 1/2008** ve vztahu k § 37 odst. 2 a odst. 3, k § 39 odst. 1 a k § 82 odst. 2 správního řádu.

Úvod

Ve stavebním povolení ze dne **3. 8. 2023** pro dálnici D1109 Trutnov – státní hranice ČR/SR (21,175 km) se na str. 4 mj. uvádějí tyto údaje:

Předpokládané zahájení stavby:	2024
Předpokládané dokončení stavby:	2028
Předpokládané náklady:	9,921 mld. Kč

Napadené stavební povolení pro dálnici D1109 ze dne **3. 8. 2023** obsahuje **44 stavebních objektů** (dále jen SO), přičemž na str. 13-27 ukládá ŘSD ČR pro realizaci této stavby splnit **47 podmínek** s podpodmínkami.

Napadené stavební povolení na str. 29 mj. uvádí, že vyjádření k žádosti zaslaly jen **jedna fyzická osoba a Děti Země**. Stavební povolení na str. 30-35 pak uvádí přehled vypořádání vyjádření Děti Země, přičemž MD jejich námitky vzal na vědomí nebo vysvětlil svůj postup či je zamítl.

Děti Země níže předkládají stručný časový průběh stavebního řízení, které probíhá na MD:

- 01.07.2022 = ŘSD ČR zasílá žádost
- 26.01.2023 = MD oznamuje veřejnou vyhláškou zahájení řízení (pozn.: za více než 5,5 měsíců od podání žádosti)
- **27.02.2023 = Děti Země dle zákona č. 100/2001 Sb. zasílají přihlášku do řízení a vyjádření č. 1**
- 12.04.2023 = MD stavební řízení přerušuje, neboť ŘSD ČR má zaslat platná vyjádření a chybějící podklady
- 03.08.2023 = MD vydává stavební povolení se 47 podmínkami
- **04.09.2023 = Děti Země zasílají rozklad bez odůvodnění**
- 05.09.2023 = MD zasílá Dětem Země výzvu k doplnění rozkladu do 5 dní o důvody
- **25.09.2023 = Děti Země zasílají rozklad s doplněním o důvody** (pozn.: Děti Země dne **24. 9. 2021** zaslaly na MD doplnění svého rozkladu ze dne **3. 9. 2021** proti stavebnímu povolení pro dálnici D0136 Říkovice – Přerov, který ministr dopravy zamítl rozhodnutím ze dne **5. 12. 2022**, přičemž dne **20. 12. 2022** byla zahájena výstavba)

Děti Země dále připomínají, že se dálnicí D1109 zabývají dlouhodobě více než 15 let, jak dokládá např. tento přehled:

- 1) **01/2008-04/2011** = účast v procesu EIA (s vydáním stanoviska EIA dne **14. 4. 2011**)
- 2) **10/2017-01/2019** = účast v řízení o povolení škodlivého zásahu dálnice do biotopů 30 zvláště chráněných druhů a rodů organismů s tím, že Děti Země byly v rozporu se zákonem opominutým účastníkem řízení
- 3) **12/2017-12/2019** = účast v územním řízení s tím, že i když Děti Země žádné vyjádření a ani odvolání nezaslaly, tak řízení přesto probíhalo 2 roky – více také v tiskové zprávě ze dne **30. 1. 2020** s názvem „Děti Země umožnily získat územní rozhodnutí pro D1109“ (<https://detizeme.cz/zprava.shtml?x=2584907>): „*Městský úřad v Trutnově na základě žádosti Ředitelství silnic a dálnic ČR ze dne 20. prosince 2017 vydal po dvou letech dne 11. prosince 2019 územní rozhodnutí pro dálnici D1109 Trutnov – státní hranice. Rozhodnutí obsahuje dvacet dva podmínek. Děti Země na základě analýzy tohoto rozhodnutí a jeho podkladů se rozhodly proti němu odvolání nepodat. Územní rozhodnutí je tak pravomocné. Výstavba má podle plánu začít v roce 2024 a investiční náklady jsou odhadnuty na téměř dvanáct miliard korun.*“
- 4) **10/2021-01/2022** = účast v řízení o povolení škodlivého zásahu do biotopů 4 zvláště chráněných druhů živočichů s tím, že KÚ v Hradci Králové nakonec rozhodl autoremedurou, neboť odvolání Hnutí DUHA vyhověl

- 5) **12/2022-05/2023** = účast v řízení o povolení škodlivého zásahu do biotopů 44 zvláště chráněných druhů a rodů organismů s tím, že KÚ v Hradci Králové nakonec rozhodl autoremedurou, neboť odvolání Děti Země vyhověl
- 6) **07/2022-??/202?** = účast ve stavebním řízení u MD s tím, že Děti Země zaslaly rozklad, který nyní MD řeší

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že povolování dálnice D1109 délky více než 21 km probíhá **více než 12 let** (od dubna 2011 vydáním stanoviska EIA), takže jde jistě o složitou stavbu s mnoha střety v ekologicky a krajinářsky cenném a terénně obtížném území a s řadou veřejných a soukromých zájmů. Nicméně zahájení územního řízení po 6,5 letech od vydání stanoviska EIA přesvědčivě nedokládá, že by tento úsek dálnice D11 patřil mezi prioritní stavby.

Děti Země ještě upozorňují na těchto šest hlavních bodů svého vyjádření ze dne **27. 2. 2023** ke stavebnímu řízení:

- 2.1. K obsahu spisu
- 2.2. Rozhodnutí o povolených výjimkách dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.
- 2.3. Aktuální podklady ve spise
- 2.4. Analýza o splnění požadavků závazných stanovisek a podkladových rozhodnutí
- 2.5. Návrhy na uložení podmínek v příp. stavebním povolení
- 2.6. Protihlukové stěny – požadavky na uložení výsadby místních dřevin a k ochraně ptáků

MD mj. i na základě **bodů 2.2. a 2.3.** vyjádření Děti Země ze dne **27. 2. 2023** usnesením ze dne **12. 4. 2023** stavební řízení **přerušilo**, neboť po právu shledalo závažné vady žádosti ŘSD ČR.

1. Návrh na uložení nové podmínky stavebního povolení – vytvoření ekologického deníku

1.1. MD ve stavebním povolení uložilo 31 (č. 1 až č. 31) vlastních zmírňujících a kompenzačních podmínek a dále ještě 14 podmínek (č. 32 až č. 47), které přebírá z podkladových závazných stanovisek a vyjádření.

Mezi nimi je i **podmínka č. 30**, která s odkazem na zákon č. 114/1992 Sb. ukládá stavebníkovi, aby během realizace stavby na území staveniště **dbal na „obecnou ochranu rostlin a živočichů... aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů, eventuálně k ničení míst jejich biotopů... vzrostlé dřeviny v blízkosti stavby budou.... chráněny před poškozením“**.

MD dále do **podmínky č. 32** zahrnuje mj. tyto dva požadavky závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016**, č. j. **57375/ENV/16**, které má stavebník splnit:

- **pro fázi přípravy č. 42:** „V rámci předběžné opatrnosti smluvně zajistit odborný biologický dozor v průběhu provádění zemních prací (včetně monitoringu výskytu ochranných významných druhů živočichů na staveništi a manipulačních plochách) a při kácení mimolesních prvků dřevin.“
- **pro fázi výstavby č. 65:** „Po celou dobu výstavby uplatnit funkci ekologického dozoru na smluvním základě s odborně způsobilou fyzickou nebo právnickou osobou.“

1.2. Děti Země se ale domnívají, že je žádoucí, aby **byla uložena nová podmínka stavebního povolení**, která by veřejnosti ve smyslu zákona o právu na informace umožňovala se seznamovat s činností odborného biologického dozoru ve smyslu závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016 průběžně během výstavby**, nikoliv např. na konci každého roku nebo až po dokončení stavby ze stavebního deníku, což by bylo výhodné i pro dotčené úřady.

Ust. § 157 odst. 1 stavebního zákona mj. uvádí toto: „Při provádění stavby vyžadující **stavební povolení** nebo ohlášení stavebnímu úřadu **musí být veden stavební deník**, do něhož se pravidelně zaznamenávají údaje týkající se provádění stavby...“

Ust. § 157 odst. 2 stavebního zákona mj. uvádí toto: „Stavební deník nebo jednoduchý záznam o stavbě je **povinen vést zhotovitel stavby**, u stavby prováděné svépomocí stavebník... **Záznamy do nich jsou oprávněni provádět**

stavebník, stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, osoba provádějící kontrolní prohlídku stavby a osoba odpovídající za provádění vybraných zeměměřických prací...“

Ust. § 157 odst. 3 stavebního zákona mj. uvádí toto: „**Po dokončení stavby předá její zhotovitel originál stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě stavebníkovi.**“

Veřejnost tedy nemá během realizace stavby žádný přístup ke stavebnímu deníku, který má u sebe jen zhotovitel stavby a až po realizaci stavby ho předá stavebníkovi (ŘSD ČR). A dokonce ani **státní orgány na ochranu přírody a krajiny** se ke stavebnímu deníku ke zjištění situace na staveništi dálnic nedostanou v přiměřené lhůtě 10-15 dní.

Důkazem potřebnosti ekologického deníku je např. rozhodnutí ŘSD ČR ze dne **16. 5. 2023, č. j. RSD-53374/2023-4-19420** o odmítnutí žádosti Děti Země ze dne **21. 4. 2023** o poskytnutí části stavebního deníku dokládající činnost ekologického dozoru během výstavby 62 SO na dálnici **R4901 Hulín – Fryšták** dle stavebního povolení vydaného MD dne **22. 12. 2020**. ŘSD ČR v něm uvádí, že ho poskytne až po skončení výstavby, tzn. za 3 a více let.

Dalším důkazem nutnosti zavést ekologický deník s cílem získávání informací o průběžné situaci na staveništi dálnice z hlediska ochrany přírody a krajiny je i to, že řada dálničních objektů se mnohdy v „zájmu rychlejšího urychlení“ **staví bez stavebního povolení tzv. načerno**. Veřejnost tak nemůže snadno a rychle zjistit, jak u takových staveb byly aspoň zájmy ochrany přírody ochráněny a jakou činnost najatý ekologický dozor prováděl.

Aktuálním případem je výstavba **SO 338 a SO 340 na dálnici R4901 bez stavebního povolení**. ŘSD ČR totiž ve svém rozhodnutí ze dne **16. 5. 2023** odmítlo Dětem Země zaslat i zápisy o činnosti ekologického dozoru z těchto stavebních deníků, neboť mají vyčkat až po jejich zhotovení. Více o případu je v tiskové zprávě ze dne **24. 4. 2023** s názvem „Část dálnice D49 u Holešova se stavěla bez povolení“ (<http://detizeme.cz/zprava.shtml?x=2871085>):

*„Stavební úřad v Holešově na základě upozornění spolku Egeria z 13. února 2023 zkontroloval výstavby dálnice D49 z Hulína do Fryštáku, přičemž potvrdil, že **dvě přeložky vodních toků JV od Holešova staví Ředitelství silnic a dálnic ČR bez povolení, takže jde o tzv. černé stavby**. Stavební úřad proto 24. března 2023 zahájil řízení o jejich odstranění s možností do třiceti dní požádat o vydání dodatečného povolení. Navzdory tomu **ŘSD ČR 5. dubna 2023 napsalo spolku Egeria, že výstavbu těchto objektů odmítá zastavit**.*

*„Je absurdní, pokud stát začne v prosinci 2021 stavět dálnici D49 a k několika řádně povoleným objektům na hlavní trase si bez pravomocného stavebního povolení připojí ještě dvě přeložky vodních toků. **ŘSD ČR asi netuší, co se na stavbě děje, ačkoliv tam má mít stavební dohled, který má kontrolovat, zda se staví podle platných stavebních povolení. Jde podle nás o závažné selhání státního investora,**“ hodnotí situaci předseda Děti Země Miroslav Patrik, který přípravu a výstavbu dálnice D49 z Hulína do Fryštáku sleduje od roku 2004.*

*Podle Děti Země se opět **prokázala důležitost spolků, zejména těch místních, které se aktivně a se znalostí místních poměrů zapojují do povolovacích procesů pro různé stavby, neboť často dokážou státní orgány rychle upozorňovat na porušování zákona a na ničení přírody**. U dálnice D49 z Hulína do Fryštáku přitom spolky již v minulosti prokázaly její nezákonné povolování a nyní i nelegální realizaci její části.“*

Třetím důvodem potřebnosti ekologického deníku je realizace dálnice **D0136 Říkovice – Přerov od 20. 12. 2022**. Česká inspekce životního prostředí (dále jen ČIŽP) na základě podnětu Děti Země ze dne **11. 3. 2023** zjišťovala, zda její zhotovitel postupuje v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny ve vztahu ke kácení mimolesních dřevin a zda najatý odborný biologický dozor skutečně na staveništi provádí nějakou činnost a jakou.

ČIŽP ve svém odpíracím rozhodnutí ze dne **11. 4. 2023, č. j. ČIŽP/48/2023/2002** Dětem Země uvádí, že nemůže jejich podnět řádně prošetřit, neboť ani v době vydání tohoto rozhodnutí (za 1 měsíc) nemá potřebné informace k dispozici, přestože „**o ně byl stavebník (investor) uvedený stavby a souvisejících stavebních objektů inspekci požádán**“. ČIŽP pak až ve sdělení ze dne **24. 5. 2023, č. j. ČIŽP/48/2023/2689** Dětem Země sděluje, že až dne **3. 5. 2023** (tj. 1,5 měsíců od zaslání podnětu) byly „**doručeny od kontrolované osoby vyžádané podklady, a to včetně záznamů z elektronického stavebního deníku**“ o činnosti biologického dozoru na staveništi.

Je tedy zřejmé, že bez ekologického deníku s povinností ho na vyžádání obratem poskytovat nemohou ani státní kontrolní orgány typu ČIŽP řádně zjišťovat, zda stavebník (ŘSD ČR) zvládá během realizace své stavby (dálnice) dodržovat požadavky na ochranu přírody a krajiny.

Navíc během kontroly výstavby dálnice D1036 se na základě podnětů Děti Země zjistilo, že **biologický dozor nesplnil požadavek č. 6** rozhodnutí krajského úřadu v Olomouci ze dne **24. 5. 2017, č. j. KUOK 25422/2017** o povolení škodlivého zásahu dálnice do cenných biotopů, neboť jejich likvidaci zahájením skrývkových prací od **16. 1. 2023** písemně neoznámil 20 dní předem, tj. cca **26. 12. 2022**, ale až **13. 6. 2013** (tj. o 6 měsíců později!), jak dokládá sdělení ŘSD ČR ze dne **13. 6. 2023, č. j. RSD-75032/2023-1**. ČIŽP tedy vede s ŘSD ČR řízení o pokutě.

Je tedy žádoucí, aby veškerá činnost na staveništi během výstavby, která se týká **zájmů zákona č. 114/1992 Sb.**, kterou zpravidla zajišťuje najatý biologický dozor, byla z důvodu transparentnosti zapisována nejen do stavebního deníku, ale i **do souběžného ekologického deníku**, který bude mít stavebník (biologický dozor) stále u sebe a na vyžádání veřejnosti dle informačních zákonů a orgánů ochrany přírody ho obratem zašle.

Biologický dozor je sice pro dálnici D1109 ustanoven, bude provádět opatření v zájmu ochrany přírody a krajiny dle požadavků podkladových závazných stanovisek a správních rozhodnutí (např. o povolení škodlivého zásahu do cenných biotopů) a dle podmínek navazujících rozhodnutí (např. podmínka č. 30 stavebního povolení), nicméně o jeho činnosti se veřejnost prakticky min. pět let (2024–2028) nic nedoví, jelikož veškeré zápisy bude ukládat jen do stavebního deníku nebo budou zhotovovány až na konci každého roku.

Biologický dozor (ani stavebník) by přitom nebyl jistě finančně, časově a technicky nijak významně zatížen, pokud se jeho zápisy o činnosti ukládaly i do ekologického deníku. Veřejnost i orgány ochrany přírody, včetně ČIŽP, se budou moci o všech zmírňujících a kompenzačních opatřeních v zájmu ochrany přírody a krajiny dovídat snadno a rychle již během realizace stavby, tzn. že veřejnost nikoliv jen 1x ročně a až po zhotovení dálnice za 5 a více let a s obtížemi, neboť ŘSD ČR chápe zákon o právu na poskytování informací obráceně jako zákon o neposkytování informací.

Děti Země žádají, aby v nové podmínce stavebního povolení byl uložen tento námět, který by si MD (např. na základě vyjádření ŘSD ČR) upravilo tak, aby byl realizovatelný a uskutečnitelný a právně správný:

„Stavebník zajistí, aby od zahájení terénních prací až do získání kolaudačního souhlasu byl veden ekologický deník, do kterého se bude průběžně zaznamenávat každá činnost na staveništi (např. odborným biologickým dozorem), která se týká zájmů zákona č. 114/1992 Sb. a která mj. vyplývá i ze závazných stanovisek a ze správních rozhodnutí, vydaných dle tohoto zákona, přičemž během realizace dálnice musí být komukoliv na vyžádání poskytnut nejpozději do 30 dní.“

2. Návrh na uložení nové podmínky stavebního povolení – způsob měření intenzit hluku

2.1. MD ve stavebním povolení uložilo 31 (č. 1 až č. 31) vlastních zmírňujících a kompenzačních podmínek a dále ještě 14 podmínek (č. 32 až č. 47), které přebírá z podkladových závazných stanovisek a vyjádření.

Mezi nimi je i **podmínka č. 15**, která ke zmírnění intenzit hluku ukládá stavebníkovi, že má **před zahájením stavebních prací** projednat „s příslušným silničním správním úřadem, s dotčenými obcemi a s příslušnou krajskou hygienickou stanicí trasy staveništní dopravy a případné objízdné trasy“, přičemž tento postup se má týkat i **během výstavby**, pokud „vznikne potřeba změny projednaných tras staveništní dopravy“.

Mezi nimi je také **podmínka č. 29**, která ke zmírnění intenzit hluku po stavebníkovi požaduje, aby „**všechny stavební činnosti**, při kterých je v akustickém posouzení predikována možnost **překročení hygienického limitu hluku ze stavební činnosti v denní době** (7:00–21:00 hod.) v chráněném venkovním prostoru staveb nejbližší obytné zástavby“ byly prováděny „až po udělení časově omezeného **povolení provozovat nadlimitní zdroj hluku** dle § 31 zákona č. 258/2000 Sb.“.

MD dále do **podmínky č. 41** zahrnuje tyto tři požadavky závazného stanoviska KHS Královéhradeckého kraje ze dne **2. 2. 2022, č. j. KSHSK 03360/2022/HOK.HK/Ze**, které má stavebník splnit:

- cit.: „*Pro ověření funkčnosti a vlastností stavby z hlediska ochrany veřejného zdraví bude nařízen zkušební provoz.*“
- cit.: „*V **průběhu zkušebního provozu provést měření hluku** akreditovanou nebo autorizovanou osobou **za standardního provozu** na celém úseku dálnice D11 **po realizaci protihlukových opatření** v chráněném venkovním prostoru stavby (prostor do vzdálenosti 2 m před částí jejího obvodového pláště, významný z hlediska pronikání hluku zvenčí do chráněného vnitřního prostoru) rodinného domu Nad Silnicí čp. 23, Trutnov – Nový Rokytník (NR 01), rodinného domu Na Stráni čp. 98, Trutnov – Poříčí (P 01), rodinného domu Na Stráni čp. 95, Trutnov – Poříčí (P 04 – V fasáda), rodinného domu Náchodská čp. 31, Trutnov – Poříčí (P 13) a bytového domu Elektrárenská čp. 3a10, Trutnov – Poříčí (P 16 – V fasáda), objektu k bydlení Zlatá Olešnice čp. 97 (ZO 04 – JZ fasáda), rodinného domu Královec čp. 81 (K 02b – SV fasáda), rodinného domu Královec čp. 127 (K 03 – JZ fasáda), a to v denní a noční době, výpočtové body Akustického posouzení, zpracovaného spol. EKOLA group, spol. s r. o., v 06/2020 (doplnění 3/2021 a 1 1/2021).*“
- cit.: „*K žádosti o vydání závazného stanoviska **k užívání stavby bude předložen protokol** zpracovaný akreditovanou nebo autorizovanou osobou o výše uvedeném měření prokazující nepřekročení hlukových limitů.*“

2.2. Děti Země se ale domnívají, že je žádoucí, aby byla uložena nová podmínka stavebního povolení, která by časově konkretizovala **způsob měření intenzit hluku během zkušebního provozu**, aby nedocházelo k tomu, že se toto měření bude časově neodůvodněně oddalovat.

Děti Země proto navrhuje, aby MD do stavebního povolení zahrnuje podmínku, která uloží ŘSD ČR v rámci zkušebního provozu **časově upřesnit, kdy a jak budou měření intenzit hluku prováděna**, aby to bylo jednoznačné a aby se dala tato měření snadno kontrolovat a také veřejností a dotčenými orgány vymáhat.

Takové měření lze samozřejmě provádět **až po ustálení automobilového provozu během zkušebního provozu**, přičemž jeho spuštění musí být podmíněno dokončenou realizací všech protihlukových opatření (viz např. 8 PHS v napadeném rozhodnutí). Tím by tak nedocházelo k tomu, že by lidé bydlící v blízkosti dálnice byli obtěžováni zvýšenými intenzitami hluku, jako se to stalo podél obchvatu Frýdku-Místku dálnicí D48 hlavně během roku 2023.

KHS sice ve svém závazném stanovisku ze dne **2. 2. 2022** dle názoru Děti Země správně uvádí požadavek, který MD zahrnuje do **podmínky č. 41** stavebního povolení, že „*v **průběhu zkušebního provozu provést měření hluku** akreditovanou nebo autorizovanou osobou **za standardního provozu** na celém úseku dálnice D11 **po realizaci protihlukových opatření** v chráněném venkovním prostoru stavby...*“.

Nicméně podle Děti Země je žádoucí uložit další podmínku, **kteřa určí od kdy do kdy dojde během zkušebního provozu aspoň k prvnímu měření intenzit hluku a dále bude stanoveno, že po tříletém zkušebním provozu se počty měření zvýší**. Tím by bylo možné zajistit, aby měření probíhala a aby zkušební provoz nebyl bez informací o svých vlivech na kvalitu bydlení obyvatel v okolí, kteří se mnohdy u nových dálnic u řady státních orgánů (MD, ŘSD ČR, KHS...) **marně domáhají měření intenzit hluku**.

Za podstatné lze také považovat to, aby bylo **již ve stavebním povolení jasně časově ohraničeno, že k takovému měření skutečně dojde v přiměřené době od zahájení zkušebního období**, která podle názoru správních soudů by neměla být delší, než tři roky. Účelem zkušebního provozu totiž nemůže být dlouhodobý „zkušební“ automobilový provoz bez kolaudačního souhlasu, ale co nejrychleji **ověřit funkčnost zhotovené stavby**.

V **ust. § 124 zákona č. 183/2006 Sb.** se mj. uvádí toto:

„*Zkušebním provozem stavby se **ověřuje funkčnost a vlastnosti provedené stavby** podle dokumentace či projektové dokumentace. Zkušební provoz stavební úřad povolí na odůvodněnou žádost stavebníka nebo nařídí na základě*

požadavku dotčeného orgánu nebo v jiném odůvodněném případě. V rozhodnutí uvede zejména dobu trvání zkušebního provozu stavby, a je-li to nutné, stanoví pro něj podmínky, popřípadě podmínky pro plynulý přechod zkušebního provozu do užívání stavby...“

Děti Země si v této souvislosti dovolují upozornit na **opakované zneužívání délky a účelu zkušebního provozu k dodatečnému řešení nadlimitních intenzit hluku**, ačkoliv byly vypracovány údajně kvalitní hlukové studie a KHS se hlukem údajně pečlivě zabývaly (pozn.: např. ministr dopravy již prohrál soudní spor o stavební povolení pro dálnici **R4901 Hulín – Fryšták**, neboť ve stavebním řízení bylo sice posudky doloženo, že stavba nemůže splnit limity hluku, přesto bylo povolení vydáno – viz rozsudek ze dne **14. 12. 2011, č. j. 10 A 149/2010 – 74-80**).

Děti Země si příkladmo dovolují upozornit na dvě dálnice, u nichž se po jejich zprovoznění několik let řešil a ještě řeší nadlimitní intenzity hluku, takže je otázkou, k čemu jsou závazná stanoviska KHS a stavební povolení, pokud automobilovým provozem na nové dálnici dochází několik let až desetiletí k porušování zákonných limitů:

- **JZ část SOKP v Praze** = zkušební provoz probíhal více než 7 let: ŘSD ČR nezládalo plnit limity intenzit hluku
- **tunely Dobrovského na VMO v Brně** = zkušební provoz probíhá od 8/2012 (tj. více než 11 let): ŘSD ČR nezládá plnit limity intenzit hluku, přestože provedlo řadu zmírňujících opatření (realizace PHS, použití tichého asfaltu, snížení rychlosti aut na 60 km/h, provedení protihlukových opatření v bytech apod.) a ve stavebním řízení předložilo Hlukovou studii a závazné stanovisko KHS a získalo stavební povolení

JZ část SOKP

Prvním případem je JZ části SOKP, kde byl v září 2010 povolen zkušební provoz a kde pak několik let docházelo k nadlimitním intenzitám hluku, ačkoliv by bylo logické zajistit provoz tak, aby k překračování limitů nedocházelo.

V článku s názvem „Hrozí zavření klíčových silnic. Protahujete zkušební provoz, vytyká ministerstvu soud“ ze dne **6. 9. 2016** se mj. uvádí toto (viz <http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/zprava/hrozi-zavreni-klicovych-silnic-protahujete-zkusebni-provoz-vytyka-ministerstvu-soud-1647369>):

„Před ministerstvem dopravy se otevírá závažný problém. Správcům českých silnic a železnic totiž hrozí, že budou muset dočasně uzavřít některé klíčové komunikace – například nedávno dokončené úseky dálnic, zánovní železniční koridory nebo třeba Pražský okruh. Konkrétně jde o stavby, které jsou v takzvaném zkušebním provozu déle než tři roky a stále mají tak vážné vady, že je stavební úřad nemůže zkolaudovat.

Nejvyšší správní soud totiž rozhodl, že zkušební provoz delší než tři roky je neúměrně dlouhý. Na jihozápadní část obchvatu Prahy vjela auta poprvé v září 2010. Stavba tehdy začala fungovat v takzvaném zkušebním provozu... Obyvatelé obcí na periferii hlavního města ale postup státních úřadů napadli u soudů.... Nejvyšší správní soud totiž opakovaně schvalování zkušebního provozu pravomocně zrušil a vynesl precedenční rozhodnutí.

***„Zkušební provoz v délce tří let lze považovat za poměrně dlouhý a je tedy na místě odůvodnit, zda tato doba nepřesahuje dobu potřebnou pro ověření vlastností provedené stavby. To platí tím spíš, jestliže bylo zřejmé, že užívání stavby bude mít negativní vliv na veřejné zájmy dotčených osob,“** napsala do odůvodnění rozsudku, který má zpravodajský web Českého rozhlasu k dispozici, soudkyně Dagmar Nygrínová....“*

Děti Země v této věci odkazují na rozsudek NSS ze dne **31. 5. 2016, č. j. 4 As 17/2016 – 44**, kterým bylo na základě žaloby tří obcí a spolku Sdružení občanů okolí SOKP proti hluku z dopravy zrušeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy ze dne **27. 6. 2013, č. j. MHMP 333704/2013/ODA-01/Za**, který na základě závazného stanoviska KHS StK ze dne **6. 6. 2013** se 2 podmínkami povolil zkušební provoz stavby „**Silniční okruh kolem Prahy – Jihozápadní segment, úsek č. 512 D1 – Jesenice – Vestec**“, a to na od **1. 7. 2013** do **31. 12. 2015** a s instalací dvou PHS.

Stěžovatelé ve své žalobě ze dne **26. 8. 2013** (i v kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne **8. 12. 2015, č. j. 6 A 162/2013 – 102**) upozornili, že **zkušební provoz na této dálnici probíhá již od 20. 9. 2010, tj. min. 3 roky**, takže logicky v žalobě navrhli zastavení automobilového provozu až do přijetí dodatečných protihlukových opatření, která zajistí dodržování hygienických norem.

Problém s nadlimitním hlukem v JZ části SOKP během zkušebního provozu ovšem pokračoval dál, jak mj. také dokládá rozsudek NSS ze dne **26. 5. 2020, č. j. As 65/2019 – 45**, který zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne **14. 12. 2018, č. j. 3 A 200/2016 – 138**, jenž zamítl žalobu veřejnosti proti rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy ze dne **26. 8. 2016, č. j. MHMP 1457916/2016** o povolení dalšího zkušebního provozu od **29. 8. 2016 do 30. 6. 2017**, a to za splnění mj. této podmínky: „V průběhu zkušebního provozu budou zrealizovány do 30. 06. 2017 protihlukové stěny včetně vyhodnocení účinku označené PHS_01 až PHS_05 dle hlukové studie z 03/2012, č. zak. 3-0512-0008-69, zpracovatel PUDIS a. s., včetně vyhodnocení účinku.“

VMO v Brně

Druhým případem jsou **tunely Dobrovského** na Velkém městském okruhu (dále jen VMO) v Brně, kde sice **8/2012 došlo k zahájení automobilového (zkušebního) provozu**, ale stavba ani po **více než 11 letech nemá kolaudační souhlas**, neboť se potýká s nadlimitními intenzitami hluku. ŘSD ČR s podporu KHS Jihomoravského kraje, MZd a krajského úřadu v Brně provozuje dálnici, která na úkor zdraví obyvatel nesplňuje zákonné limity.

Děti Země a místní spolek s názvem VMO Brno se přitom účastnily stavebního řízení, v němž jednou z hlavních jejich námitek bylo zjištění, že podle předložené akustické studie **nelze na většině z 60 měřících bodů splnit limity hluku**. Přesto stavba s názvem „**Silnice I/42 Brno, VMO Dobrovského B**“ získala od MD stavební povolení.

Městský soud v Praze na základě žaloby spolku VMO Brno ze dne **14. 11. 2007** svým rozsudkem ze dne **27. 10. 2010, č. j. 5 Ca 341/2007 – 249** zrušil rozhodnutí MD o potvrzení stavebního povolení, neboť KHS Jihomoravského kraje, MZd a ani MD zákonným způsobem neřešily **nadlimitní intenzity hluku** během automobilového provozu.

NSS pak rozsudkem ze dne **3. 3. 2011, č. j. 1 As 7/2011 – 397** platnost tohoto rozsudku městského soudu potvrdil, jak mj. dokládá i článek s názvem „NSS zamítl kasační stížnost, stavební postup u Dobrovského tunelů to neovlivní“ ze dne **4. 3. 2011**, který mj. uvádí toto (**viz <https://www.ibrno.cz/brno/32707-nss-zamitl-kasacni-stiznost-rsd-proti-verdictu-prazskeho-soudu-ohledne-dobrovskeho-tunelu-v-brne.html>**):

„Občanské sdružení před městským soudem namítalo, že správní orgány rezignovaly na ochranu venkovních prostor před hlukem, stavbu povolily s vědomím toho, že hlukové limity ve venkovních prostorech budou překračovány a nenutily stavebníka k tomu, aby provedl další protihluková opatření, nebo aby alespoň prokázal, že další opatření nejsou technicky proveditelná a hlukové limity tak není možno dodržet,“ řekl Emmert.

Ředitelství silnic a dálnic se naopak domnívá, že projektová dokumentace byla správními úřady řádně přezkoumána, úřady se otázkou hlukové zátěže podrobně zabývaly a že stavebník prokázal, že je technicky nemožné dodržet venkovní hlukové limity. Nejvyšší správní soud podle Emmerta k této námitce uvedl, že správní orgány skutečně pochybily, pokud se při vypořádání námitek stěžovatele v oblasti hlukové zátěže odkazovaly na vydané stanovisko krajské hygienické stanice, které ovšem odpovědi na námitky občanského sdružení neposkytovalo, naopak bylo samo předmětem těchto námitek.

„Správní orgány si pro rozhodnutí o těchto námitkách měly vyžádat odborné stanovisko orgánu, který vykonává veřejnou správu na úseku ochrany před hlukem, tedy od krajské hygienické stanice. Tímto způsobem by se řádně vypořádaly s námitkami žalobce,“ uvedl Emmert. Stavební úřad podle NSS také pochybil, když nechtěl po stavebníkovi, aby prokázal, že venkovní hlukové limity není možno za použití žádných prostředků technicky dodržet.

„Teprve pokud by stavebník prokázal, že toto skutečně možné není, mohl se stavební úřad spokojit s tím, že budou dodržovány pouze hlukové limity pro vnitřní prostory,“ řekl Emmert. Nejvyšší správní soud proto svým rozsudkem potvrdil správnost závěrů obsažených v rozhodnutí pražského městského soudu.“

Tato část VMO tedy **nemá ani po více než 11 letech od zprovoznění kolaudační souhlas**, neboť stavba se potýká s přesně popsány reálnými riziky o nesplnění intenzit hluku po zprovoznění, které ob spolky ve stavebním řízení

popsaly a doložily a městský soud je uznal jako důvodné (viz níže články a příp. sumář článků z roku 2011 zde: https://is.muni.cz/el/1422/jaro2011/MV411K/um/Dobrovskeho_tunely.pdf).

Děti Země odkazují na článek s názvem „Královopolský tunel bez kolaudace? Pomocť má snížení rychlosti“ ze dne **3. 12. 2021**, který uvádí mj. toto (viz https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/kralovopolsky-tunel-bez-kolaudace-pomocť-ma-snizeni-rychlosti-20211203.html):

*„U brněnského Královopolského tunelu žádají státní silničáři na několika místech v okolí **snížení nejvyšší povolené rychlosti z osmdesátky na šedesát. Opatření má umožnit kolaudaci stavby téměř deset let po jejím otevření... Stavba uvedená do provozu v roce 2012 roky nesplňuje hlukové limity u obou výjezdů...**“*

Děti Země odkazují i na článek s názvem „Královopolský tunel v Brně je stále příliš hlučný. Nepomohl tichý asfalt ani protihlukové stěny“ ze dne **5. 12. 2022**, který uvádí toto (viz <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/3548735-kralovopolsky-tunel-v-brne-je-stale-prilis-hlucny-nepomohl-tichy-asfalt-ani?fbclid=IwAR2iF0NQQ7QTouX74SGu0xatO9Ju-ieZro5y7CvdZunQbmAl4-zQgJp9rYE>):

*„Brněnský Královopolský tunel je **už deset let bez kolaudace. Stále totiž nesplňuje povolené hlukové limity.** Výsledky nejnovějšího měření ze září letošního roku ukazují, že stavba překračuje stanovené hranice hluku na třech z patnácti sledovaných míst. Podle Ředitelství silnic a dálnic **ale další opatření proti hluku nejsou možná.** Žádá proto **hygieniky o výjimku.** Bytové domy ve Voroněžské ulici jsou jedním ze tří míst, která hlukem v okolí Královopolského tunelu trpí nejvíc.*

*Do protihlukových opatření už silničáři **investovali zhruba sto padesát milionů korun. Tichý asfalt, snížení povolení rychlosti ani instalace protihlukových stěn ale nepomohly** dostatečně a podle silničářů už ani **neexistuje další řešení,** které by situaci zlepšilo. Závazné stanovisko ke kolaudaci stavby musí na základě zářijových měření zvážit krajská hygienická stanice. Na vydání rozhodnutí má třicet dnů.“*

Další článek s názvem „Hlukové problémy Královopolského tunelu v Brně: Nic nepomáhá, tvrdí silničáři“ ze dne **23. 1. 2023** zase uvádí mj. toto (viz https://brnensky.denik.cz/zpravy_region/kralovopolsky-tunel-vyjimka-hlukove-limity-20230122.html):

*„Brněnské Královo Pole a Žabovřesky tunel **před deseti lety** propojil s tehdy již hotovými částmi Velkého městského okruhu. Dodnes však **zůstává bez kolaudace.** Důvodem je především **přílišný hluk,** který se silničáři v uplynulých letech snažili zmírnit různými opatřeními. Královopolský tunel tak nadále **funguje ve zkušebním režimu.** Poslední opatření s cílem zmírnit hluk bylo **snížení rychlosti na šedesát kilometrů v hodině...**“*

Tyto soudní spory o nadlimitních intenzitách hluku podél JZ části SOKP a u tunelů Dobrovského na VMO v Brně během zkušebního provozu sice **nesouvisejí s návrhem Děti Země na uložení nového požadavku** stavebního povolení pro dálnici D1109 o způsobu a časových souvislostech měření intenzit hluku během zkušebního provozu, ale je nutné **upozornit na problém zneužívání délky zkušebního provozu** k porušování zákonů a hlukových limitů.

Podstatné ovšem je, že dle odborných odhadů a zkušeností dochází ke stabilizaci dopravních intenzit nejdříve po 6 měsících **zkušebního provozu a jeho dobu nelze nepřiměřeně protahovat.** Proto je nutné, aby **první měření intenzit hluku bylo jasně časově stanoveno a také min. počet měření při pokračujícím zkušebním provozu.**

Děti Země si dovolují ještě připomenout, že např. u dálnice D0805 v úseku Bílinka – Řehlovice probíhá **předčasné užívání** stavby **od 12/2016 a má zatím probíhat až do 31. 12. 2025, tj. dlouhých 9 let,** neboť ŘSD ČR ji stále nedostavělo. Podle slibů měla výstavba probíhat 4 roky, ale jeho poslední část se staví od jara 2013, tj. **více než 10 let.**

Děti Země shrnují, že obsahem navrženého požadavku je **jen časového upřesnění,** od kdy do kdy má být provedeno **první měření intenzit hluku** během prvních dvou let od zahájení zkušebního provozu a **jaké min. množství takových měření** má být ročně prováděno v následujících letech zkušebního provozu, **nikoliv uložení požadavku na stanovení délky zkušebního provozu,** neboť ten samozřejmě není předmětem tohoto řízení.

Děti Země žádají, aby v nové podmínce stavebního povolení byl uložen tento námět, který by si MD (např. na základě vyjádření ŘSD ČR) upravilo tak, aby byl realizovatelný a uskutečnitelný a právně správný:

„Z hlediska relevantnosti hlukových údajů je první měření intenzit hluku nutno provést po stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti, tzn. nejdříve šest měsíců a nejpozději do dvou let po zprovoznění stavby ve zkušebním období. V případě prodlužování zkušebního provozu o další roky budou měření intenzit hluku prováděny minimálně dvakrát ročně.“

3. Absence závazného stanoviska na ochranu okraje lesa povoláním dálnice

3.1. Děti Země na str. 2 svého vyjádření ze dne **27. 2. 2023** pod **bodem 2.1. odst. 1.6.** upozorňují, že mezi podklady ve spise by mělo být mj. **závazné stanovisko dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb.** k zásahu do 50 metrů od okraje lesa **k povolení stavby**, takže žádají, aby „MD buď vyzval ŘSD ČR, aby je od příslušných úřadů získalo, nebo aby provedlo kontrolu, zda se ve spise skutečně nacházejí a jsou aktuální (platná)“.

3.2. MD na str. 31 stavebního povolení k návrhu na vložení tohoto závazného stanoviska k povolení dálnice uvádí toto: „Splněno již v územním řízení: Závazným stanoviskem, které vydal MěÚ Trutnov pod čj. **116325/2017 dne 30. 11. 2017**. Citované stanovisko je součástí spisu.“

3.3. Děti Země se ale nadále domnívají, že ve spisu chybí závazné stanovisko orgánu ochrany lesa k zásahu dálnice D1109 do okraje lesa šířky 50 metrů k **povolání stavby**, neboť závazné stanovisko ze dne **30. 11. 2017** k **umístění stavby** dálnice je irelevantní. Pokud je územním rozhodnutím nepochybné, že dálnice zasahuje do okraje lesa, tak je nutné, aby bylo vydáno i závazné stanovisko k povolení dálnice, a to třeba i bez požadavků.

Ust. **§ 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb.** uvádí toto:

*„Dotýká-li se řízení podle zvláštních předpisů zájmů chráněných tímto zákonem, rozhodne stavební úřad nebo jiný orgán státní správy **jen se souhlasem příslušného orgánu státní správy lesů**, který může svůj souhlas vázat na splnění podmínek. Tohoto souhlasu je třeba i k dotčení pozemků do vzdálenosti 50 m od okraje lesa. Souhlas vydáváný jako podklad pro rozhodnutí o umístění stavby nebo územní souhlas a dále pro rozhodnutí o povolení stavby, zařízení nebo terénních úprav anebo jejich ohlášení je závazným stanoviskem podle správního řádu a není samostatným rozhodnutím ve správním řízení.“*

Na str. 59 územního rozhodnutí MěÚ Trutnov ze dne ze dne **11. 12. 2019, č. j. MUTN 99121/2019** o umístění dálnice D1109 se mezi uloženými podmínkami mj. uvádí toto: „Závazné stanovisko – souhlas Městského úřadu Trutnov, Odboru životního prostředí, jako orgánu státní správy lesů ze dne **30. 11. 2017 č. j. 116325/2017**

- Na okolní lesní půdě **nebudou ukládány** vytěžené hmoty, odpady, odstavována technika a pod.
- Veškerá činnost na lesní půdě a v ochranném pásmu lesa musí být prováděna tak, aby **nedocházelo k poškození lesní půdy, okolních lesních porostů a jejich kořenového systému**. Nebude požadováno odlesnění v okolních lesních porostech, a to ani následovně.

Jinak řečeno, dálnice D1009 byla umístěna dle **dokumentace (DÚR) z 6/2017**, přičemž územní rozhodnutí zajišťuje jen ochranu území, kdežto nyní je dálnice povolena dle **dokumentace (DSP) z 12/2020** (pozn.: tu MD dokonce ani ve svém rozhodnutí neuvádí, takže nelze jednoznačně určit, jaká DSP se stavebního povolení konkrétně týká a lze tak DSP libovolně zaměňovat, ačkoliv dotčené orgány ji uvádějí) s **jinou mírou podrobnosti a pro definitivní SO**.

Děti Země připomínají, že na str. 2 svého vyjádření ze dne **27. 2. 2023** pod **bodem 2.1. odst. 1.4.** upozorňují, že mezi podklady ve spise by mělo být mj. **závazné stanovisko dle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.** k zásahu do krajinného rázu **k povolení stavby**, takže žádají, aby „MD buď vyzval ŘSD ČR, aby je od příslušných úřadů získalo, nebo aby provedlo kontrolu, zda se ve spise skutečně nacházejí a jsou aktuální (platná)“.

MD na str. 30 stavebního povolení k návrhu na vložení tohoto závazného stanoviska k povolení dálnice uvádí toto: „**Splněno:** Koordinované závazné stanovisko Městského úřadu Trutnov čj. **MUTN 20254/2021 ze dne 11. 3. 2021**, obsahující mimo jiné souhlas podle § 17 vodního zákona a souhlas podle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., z hlediska vlivu stavby na krajinný ráz. Citované stanovisko je součástí spisu.“

Jinak řečeno, MD ke stavebnímu řízení dle **DSP z 12/2020**

- **má** ve spise KZS MěÚ Trutnov ze dne **11. 3. 2021** k **povolení zásahu dálnice do krajinného rázu**, přičemž **k umístění zásahu dálnice** dle DÚR 6/2017 bylo vydáno závazné stanovisko MěÚ Trutnov ze dne **7. 12. 2018**, č. j. **MUTN 115037/2018** se 2 požadavky, jak dokládá str. 60 územního rozhodnutí ze dne **11. 12. 2019**, ale
- **nemá** ve spise závazné stanovisko MěÚ Trutnov **k povolení zásahu dálnice do okraje lesa šířky 50 metrů**, neboť nesprávně tvrdí, že postačuje závazné stanovisko MěÚ Trutnov ze dne **30. 11. 2017**, č. j. **116325/2017** se 2 požadavky k umístění stavby, které bylo ale **jen podkladem územního řízení** (viz str. 59 územního rozhodnutí).

Děti Země na podporu správnosti svého názoru, že ve spise chybí souhlas se zásahem do okraje lesa pro DSP, si dovolují odkázat na rozsudek NSS ze dne **1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011 – 347**, kterým byla zamítnuta jejich kasační stížnost ve věci vydání stavebního povolení pro dálnici **D0805 Lovosice – Řehlovice** („D – most Dobkovičky).

NSS v tomto zamítavém rozsudku sice **uznal** námitku Děti Země, že pro stavební řízení je nutné předložit **závazné stanovisko dle § 14 odst. 2 lesního zákona**, i když bylo vydáno k územnímu řízení, nicméně žalobní/kasační bod o tom, že **takové závazné stanovisko k povolení dálnice chybí, zamítl**, neboť po obsahové stránce je jím **vyjádření** orgánu lesa na MěÚ Lovosice (pozn.: správně mělo jít o správné rozhodnutí), takže Děti Země měly místo jeho absence spíše **požadovat přezkum jeho zákonnosti** dle ust. § 149 odst. 4 správního řádu.

NSS ve svém rozsudku dne **1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011 – 347** uvádí následující důležité skutečnosti:

[89] Nejvyšší správní soud je tedy toho názoru, že nezbytným podkladem stavebního řízení je souhlas orgánu státní správy lesů s dotčením pozemků v ochranném pásmu lesa (§ 14 odst. 2 lesního zákona). **A to i tehdy, pokud byl souhlas dle tohoto ustanovení udělen již pro územní řízení.** Předmět územního a stavebního řízení je odlišný, proto se různé i otázky a hlediska, které bere v potaz orgán státní správy lesů při vydávání souhlasu dle § 14 odst. 2 lesního zákona pro územní řízení a pro stavební řízení.

[93] Součástí správního spisu je vyjádření k PD „Dálnice D8 – 0805: část D – most Dobkovičky“ vydané dne **9. 8. 2004 Městským úřadem Lovosice, odborem životního prostředí, pod čj. 13970-2150/04/ŽP...**

[94] Obsahem tohoto vyjádření je prosté sdělení, že městský úřad nemá z hlediska státní správy lesů námitky. Výkladem tohoto jazykového projevu lze dospět k jednoznačnému závěru, že **městský úřad udělil souhlas s povolením stavby v ochranném pásmu lesa...**

[96] Nejvyšší správní soud na základě těchto úvah konstatuje, že orgán státní správy lesů (Městský úřad Lovosice) vydal pro účely stavebního řízení souhlas dle § 14 odst. 2 lesního zákona. Dodává, že tento souhlas trpí frapantními nedostatky formálních náležitostí a nebyl vydán způsobem předvídaným lesním zákonem (tj. ve správním řízení). Formální a procesní vady, kterými trpí souhlas orgánu státní správy lesů, by byly relevantní v případě, že by se stěžovatel domáhal v rámci žaloby proti stavebnímu povolení přezkumu tohoto souhlasu. To však stěžovatel neučinil, nenapadal zákonnost souhlasu. **Stěžovatel zvolil jinou taktiku vedení sporu a tvrdil, že souhlas nebyl vůbec vydán, a proto je stíženo vadou samotné stavební řízení. Tato argumentační konstrukce stěžovatele však nemůže být s ohledem na shora uvedené úspěšná...**

Z tohoto rozsudku NSS tedy vyplývá, že **dle lesního zákona i dle právního názoru NSS se závazné stanovisko dle § 14 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb. (pozn.: a analogicky i závazné stanovisko dle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.) povinně vydává jak k územnímu, tak ke stavebnímu řízení.**

Děti Země shrnují, že ve smyslu ust. § 14 odst. 2 lesního zákona a rozsudku NSS ze dne **1. 6. 2011, č. j. 1 As 6/2011 – 347** setrvávají na svém názoru ve svém vyjádření ze dne **27. 2. 2023**, že mezi podklady stavebního řízení

mělo být závazné stanovisko MěÚ Trutnov o zásahu povolované dálnice D1109 do okraje lesa šířky 50 metrů, které mohlo být v rámci přerušení řízení usnesením MD ze dne **12. 4. 2023, č. j. MD-27790/2022-910/13** dávno vydané a **dávno vložené do spisu**, přičemž mohlo být buď s požadavky ke zmírnění tohoto zásahu, nebo bez nich.

V tomto smyslu byl postup MD nesprávný a nezákonný, pokud ve stavebním povolení tvrdí, že stačí závazné stanovisko k umístění dálnice D1109 ze dne **30. 11. 2017**, které se ale týká dokumentace z 6/2017 a **ne z 12/2020**.

Děti Země žádají, aby v souladu s ust. § 14 odst. 2 lesního zákona bylo do spisu vloženo chybějící závazné stanovisko na ochranu okraje lesa šířky 50 metrů k povolení dálnice D1109, které se zmírňujícími požadavky či bez nich vydá příslušný orgán ochrany lesa, tj. MěÚ Trutnov.

4. Nezahrnutí všech požadavků závazného stanoviska EIA ze dne 21. 10. 2016, č. j. 57375/ENV/16 mezi podmínky stavebního povolení

4.1. Součástí spisu jsou tato dvě závazná stanoviska EIA:

- závazné stanovisko EIA ze dne **21. 10. 2016, č. j. 57375/ENV/16**, které obsahuje celkem **95 požadavků**:
 - **62** požadavků pro fázi přípravy
 - **28** požadavků pro fázi výstavby a
 - **5** požadavků pro fázi provozu
- ověřující závazné stanovisko EIA ze dne **1. 3. 2023, č. j. MZP/2023/710/633**, které je **bez požadavků**

MD do **podmínky č. 32** stavebního povolení ze závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016** nečíslovaným způsobem převzal z něho tyto požadavky, tzn. jen některé, které si vybralo:

- z fáze přípravy se 62 požadavky je převzato **jen 6 požadavků** = č. 6, 7, 42, 44, 45 a 51
- z fáze výstavby s 28 požadavky je převzato **jen 27 požadavků** = č. 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89 a 90
- z fáze provozu s 5 požadavky je převzato **všech 5 požadavků** = č. 91, 92, 93, 94 a 95

V podmínce č. 32 závazného stanoviska EIA stavebního povolení tedy **chybí 56 požadavků** z fáze přípravy a **1 požadavek z fáze výstavby** dálnice.

4.2. Děti Země se ale domnívají, že je povinností každého správního orgánu, který vydává navazující rozhodnutí, aby mezi jeho podmínky zahrnul **VŠECHNY požadavky podkladových závazných stanovisek**, jinak ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu nebudou NIKDY závazná a tedy právně vymahatelná. Je tedy jedno, zda stavebník nějakou podmínku závazného stanoviska již splnil nebo ne, neboť bez jejich „zezvázání“ budou stále existovat pochybnosti.

Správní řád a ani jiný zákon nebo judikatura, kterou by Děti Země znaly, neuvádějí, že má správní orgán z podkladového závazného stanoviska začít vybírat, které splněné jsou a které ne, či má vybírat ty, které považuje za důležitější, nebo začne požadavky sám „vylepšováním“ měnit, ačkoliv je uložil odborně kompetentní dotčený orgán.

Je přitom rizikem stavebníka, pokud nějaké požadavky bez jejich závaznosti splní dopředu, neboť nemůže vědět, zda v nějakém samostatném přezkumném řízení nebo v rámci odvolání/rozkladu proti navazujícímu rozhodnutí nedojde ke zrušení tohoto závazného stanoviska nebo nějakého jeho požadavku, který už třeba splnil. Navíc neuložením nějakého „splněného“ požadavku mezi podmínky navazujícího rozhodnutí nemůže účastníkům řízení bránit v tom, aby obsah takového požadavku závazného stanoviska žádali změnit či ho navrhli ke zrušení.

Postup MD, který uložil jen některé požadavky, je podle názoru Děti Země nejen v rozporu s § 149 odst. 1 správního řádu, ale i s ustálenou judikaturou. Důkazem je např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne **20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230**, kterým byla zrušena změna územního rozhodnutí pro dálnici **D0136 Říkovice – Přerov**.

Předmětem sporu byly mj. námitky Děti Země proti nezahrnutí všech požadavků několika podkladových závazných stanovisek do navazujícího rozhodnutí, přičemž tyto vady neodstranil ani Krajský úřad Olomouckého kraje (cit.):

- v bodě 37. cit. rozsudku se mj. uvádí: „*Oproti podmínkám stanoveným předmětným závazným stanoviskem Magistrátem města Olomouce ze dne 24. 1. 2019 výrok prvostupňového rozhodnutí vůbec **neobsahuje většinu podmínek stanovených pod bodem 1, 2, 3, 5 a 6 podmínek závazného stanoviska**, které se navíc podle krajského soudu týkají oproti podmínkám, stanoveným ve výroku prvostupňového rozhodnutí, **umístění stavby**, nikoliv jejího provedení...*“
- v bodě 41. cit. rozsudku se uvádí: „*V rozsudku ze dne **15. 10. 2015, č. j. 6 A 17/2015 – 87** Městský soud v Praze uzavřel, že „**Nerespektuje-li stavební úřad při vymezování podmínek pro umístění stavby závazné stanovisko dotčeného orgánu, postupuje v rozporu s § 149 odst. 1 správního řádu z roku 2004. Je povinností odvolacího stavebního úřadu, aby v souladu s § 89 odst. 2 větou první téhož zákona přezkoumal i bez uplatnění odvolací námitky soulad rozhodnutí prvního stupně s právními předpisy, a tedy i rozpor mezi podmínkami stanovenými v závazném stanovisku a v rozhodnutí stavebního úřadu.** Pokud tak neučiní, zatíží řízení podstatnou vadou, která má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť závazné stanovisko dotčeného orgánu není respektováno.*“
- v bodě 42. cit. rozsudku se mj. uvádí: „*Zásadně **není možné, aby si správní orgán ze závazného stanoviska vybral pouze tu část, o které je přesvědčen, že dopadá na projednávanou věc**, neboť jeho rozhodnutí je závazným stanoviskem podmíněno a nemůže se od něj jakkoli odchýlit.*“
- v bodě 44. cit. rozsudku se mj. uvádí: „*Postup MMOL z uvedených důvodů tudíž nelze akceptovat; ve výsledku MMOL zatížil řízení vadou, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. **Pokud nesprávný postup nenapravil ani žalovaný, zatížil shodnou vadou řízení i on.***“
- v bodě 45. cit. rozsudku se mj. uvádí: „*Za **nedostatečné považuje krajský soud také odůvodnění žalovaného, že MMOL nepřevzal do svého rozhodnutí podmínky, které plynou přímo ze zákona.** V tomto směru je totiž napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť z uvedeného není zřejmé, jaké podmínky měl žalovaný vlastně na mysli.*“

Z tohoto rozsudku tedy vyplývá, že stavební úřad **nemá provádět analýzu požadavků** podkladových závazných stanovisek, které uložil právně a odborně kompetentní dotčený orgán, a vybrat jen některé z nich, které do svého rozhodnutí zahrne, nebo dokonce **znění těchto požadavků zkracovat či měnit**, ale musí je zahrnout do svého rozhodnutí přesně tak, jak byly uloženy (příp. může požádat z moci úřední o jejich přezkum nadřízeného orgánu).

Shodný názor s Krajským soudem v Ostravě o povinnosti ukládat požadavky podkladových závazných stanovisek má také Krajský soud v Ústí nad Labem, který svým rozsudkem ze dne **15. 2. 2023, č. j. 16 A 39/2022 – 174** ve sporu o umístění záměru PH Park Teplice u Modlan ve výroku I. zrušil rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne **7. 9. 2022, č. j. KUUK/134202/2022** a rozhodnutí Magistrátu města Teplice ze dne **15. 6. 2021, č. j. MgMT/065594/2021**, přičemž mezi důvody uvádí mj. následující právní názory:

*„I soud má totiž za to, že územní rozhodnutí i žalobou napadené rozhodnutí jsou nezákonná, neboť **podkladem pro jejich vydání byla závazná stanoviska trpící vadou**, když příslušné orgány **činily své závěry na základě nepřezkoumatelných závazných stanovisek.***

*Konkrétně tedy shledal soud důvodnou námitku, podle níž **verifikační stanovisko ani potvrzující stanovisko dostatečně nereflektovaly na změnu dokumentace pro navazující řízení**, do níž byly oproti původní dokumentaci zahrnuty opěrné zdi, přičemž příslušné orgány při vydání těchto závazných stanovisek rezignovaly na posouzení, zda a jakým způsobem přidání těchto stěn negativně ovlivní životní prostředí...*

V posuzovaném případě byly v závazném stanovisku EIA stanoveny konkrétní podmínky pro jednotlivé fáze záměru za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. **Všechny tyto podmínky jsou uvedeny na str. 3 – 6 závazného stanoviska EIA...**

Bylo pak právě na tomto správním orgánu, aby závazné stanovisko EIA v plném rozsahu zohlednil při svém rozhodnutí. Lze pouze doplnit, že obsah závazného stanoviska EIA byl závazný pro výrokovou část rozhodnutí, a bylo povinností správního orgánu příslušného k vedení navazujícího řízení všechny podmínky zohlednit, a to v zásadě bez možnosti uvážení, které podmínky do svého rozhodnutí převezme a které nikoli...

Podle Děti Země by měly být v podmínce č. 32 stavebního povolení uloženy všechny požadavky závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016** pro fázi přípravy a výstavby dálnice D1106, nikoliv jen některé.

Děti Země z opatrnosti a pro ilustraci níže upozorňují na výběr těch nejdůležitějších požadavků závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016**, které v podmínce č. 32 stavebního povolení chybějí:

*** Z fáze přípravy chybějí požadavky** č. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61 a 62, resp. příkladmo těchto deset:

„4. V rámci vypracování podrobné **akustické studie konzultovat každou výpočtovou oblast s příslušnými obcemi** jak z hlediska koncepce navrhovaných forem protihlukových ochranných, tak i pro podchycení všech hygienicky významných objektů, které by v každé výpočtové oblasti měly být řešeny, a to včetně případných legálně vybudovaných rekreačních objektů.

16. V rámci projektu a výstavby mostních objektů je nutné **minimalizovat zásah mostních pilířů do vlastních vodních toků** a v co největší možné míře **zachovávat přirozený charakter vodního toku**; jediný vodní tok, který bude **překládán** je na konci trasy v km 152,25 Černý potok.

20. **Vyloučit zásahy do pramenišť** (možné potenciální zdroje vody, ochrana před jejich znečištěním); rovněž zářezy komunikace do horninového podloží řešit s ohledem na ochranu podzemních vod před znečištěním a na omezení zásadních změn stávajícího hydrického režimu v navazujících přírodních biotopech.

39. V dalším stupni projektové dokumentace po přesnějším zaměření terénu trasu optimalizovat tak, aby pokud možno **nebyly přímo likvidovány lesní okraje a respektovány roztroušené lesní remízky a skupinové porosty v krajině**.

46. **Křížení i s malými toky řešit** po kapacitních mostních objektech tak, aby v podmostí byl **zachován prostor pro bermu podél toku**.

48. V rámci přípravné dokumentace stavby **zajistit aktuální biologický, zejména zoologický průzkum** zájmového území s cílem upřesnit výskyt zvláště chráněných či jinak ochranně významných druhů živočichů **v posledních vegetačních obdobích před zahájením stavby**; na základě tohoto průzkumu konkretizovat doporučení pro fázi přípravy a realizace záměru z hlediska ochrany populací všech zjištěných ochranně významných druhů živočichů, a to včetně **vytvoření kompenzačních opatření ve formě náhradních mokřadů**, které budou výstavbou případně zlikvidovány s tím, že zaniklé mokřadní plochy nahradit realizací **náhradního mokřadu/tůň v rozsahu minimálně 600 m² – mokřad udržovat minimálně 10 let po ukončení stavby**.

49. Zvýšenou **pozornost věnovat průzkumu motýlů včetně nočních**, v lokalitách s výskytem *Sanguisorba officinalis* **ověřit případný výskyt modrásků** rodu *Maculinea*; dále provést výzkum drobných až středně velkých obratlovců a arborikolního hmyzu; v místech křížení mokřadních ploch **provést výzkum vážek**.

50. V dalším stupni projektové dokumentace rozpracovat opatření, navrhovaná studií vlivů na **herpetofaunu z hlediska konkretizace a lokalizace jednotlivých technických zábran** jak pro fázi výstavby, tak pro fázi provozu.

52. Ztrátu biotopu chráněných druhů plazů kompenzovat zbudováním několika jižně/jihozápadně orientovaných kamenných zídek při patě náspů rychlostní komunikace, případně v blízkém okolí v příhodných lokalitách; konkrétní počet zídek by měl vycházet z monitoringu při instalaci dočasných bariér během výstavby + jako minimální počet je považováno 5 zídek (to je alespoň jedna na cca 4 km stavby).

54. V dalším stupni projektové dokumentace navrhovat přemostění tak, aby byly při zakládání pilířů estakád či řešení okraje podmostí (menší mostní objekty) přímo vyloučeny zásahy do průtočného profilu toků a břehové hrany, zejména pro křížení niv toku Ličná a Důlní potok. “

*** Z fáze výstavby chybí tento jeden požadavek č. 63.**

„63. Při výběrovém řízení na dodavatele stavby stanovit jako jedno ze srovnávacích měřítek i specifikování garancí na minimalizování negativních vlivů stavby na životní prostředí a na celkovou délku stavby; ve výběrovém řízení zohlednit požadavky na používání moderních a progresivních postupů výstavby (s využitím méně hlučných a životnímu prostředí šetrných technologií).“

MD na str. 38 stavebního povolení k neuložení **požadavku č. 63** sice uvádí, že „podmínky pro fázi realizace a následného provozu byly zohledněny v plném rozsahu, vyjma požadavku na stanovení vybraných kritérií pro výběr zhotovitele, neboť se netýká stavebního řízení“, nicméně pokud nebude závazný a právně vymahatelný ve stavebním povolení (jehož se právě týká, neboť další navazující rozhodnutí se už nevzdává), tak ŘSD ČR nebude nikdy povinné ho splnit, resp. nelze se spoléhat na jeho „dobrou vůli“. Postup MD odporuje zásadám právního státu.

Děti Země shrnují, že převzetí všech požadavků závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016** mezi podmínky navazujícího rozhodnutí ukládá správním orgánům ust. § 149 odst. 1 správního řádu i ustálená judikatura, což je i logické, neboť je uložil příslušný odborně a právně kompetentní dotčený orgán a musejí být také vymahatelné.

Bylo tedy povinností MD, aby do podmínky č. 32 stavebního povolení zahrnul všechny jeho požadavky ke zmírnění škodlivých vlivů dálnice na životní prostředí, aby bylo možné v rámci kolaudačního řízení vyhodnotit jejich splnění, resp. před vydáním kolaudačního souhlasu vymáhat jejich plnění.

Lze ještě připomenout, že ŘSD ČR se u řady dálnic požadavky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví ze závazných stanovisek nedaří krátce po zprovoznění dálnice (do 3 let) plnit. Důkazem jsou např. tunely Dobrovského na VMO v Brně, v nichž více než 11 let probíhá zkušební automobilový provoz, ale kolaudační souhlas nebyl stále vydán, neboť vinou ŘSD ČR stále dochází k nadlimitním intenzitám hluku, přičemž si stále neví rady, je splnit.

Děti Země žádají, aby všechny požadavky závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016** byly zahrnuty do podmínky č. 32 stavebního povolení, jak požaduje ust. § 149 odst. 1 správního řádu i judikatura. Tím budou závazné, kontrolovatelné a právně vymahatelné, pokud nebudou zrušeny či změněny v rámci přezkumného řízení.

5. Poznámka k liniovému zákonu s návrhem na zrušení institutu blanketního odvolání

5.1. Obsahem tohoto bodu (mimo tento rozklad) je jen poznámka Děti Země a podnět na MD ve věci nyní vládní novely zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (dále jen liniový zákon), která je vedena jako sněmovní tisk 410 (více zde):

<https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&T=410>

Vláda mj. navrhuje schválit nové ust. **§ 2 liniového zákona, a to pod odst. 6** v tomto znění (cit.):

„**Neobsahuje-li odvolání proti rozhodnutí vydanému v řízení podle § 1 údaj o tom, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, k odstranění tohoto nedostatku správní orgán odvolatele nevyzývá. Neodstraní-li odvolatel tento nedostatek před uplynutím lhůty pro podání odvolání, přezkoumává odvolací správní orgán pouze soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy.**“

Návrh uvádí **jen tento jediný stručný důvod** (cit.):

*„Navrženou změnou **dojde k urychlení odvolacích řízení**, které jsou napadeny pouze blanketním odvoláním, a to o dobu, po kterou správní orgán vyzývá odvolatele k odstranění nedostatku odvolání, o dobu, kterou mu k tomu poskytuje, a též o dobu spojenou s posuzováním jiných než zákonných vad prvoinstančních rozhodnutí.*

V odůvodnění (hlavně z dílny MPO a MD, které má pod sebou mj. ŘSD ČR, ŘVC ČR a SŽ) tedy **není uvedena žádná odborná analýza a ani žádné konkrétní právní úvahy**, proč se vláda, 281 zákonodárců a prezident ČR mají tímto zabývat, tzn. **délka řízení** u projektově složitých strategických staveb s významným vlivem na životní prostředí a s mnoha střety s veřejnými a soukromými zájmy by se **zkrátila asi o 10-20 dní, tj. asi o 3 % jeho délky**.

Navíc tento vládní návrh **neprošel ani řádným legislativním procesem**, v němž by se vyjádřila příslušná ministerstva a další relevantní místa, takže jde jen o účelový výtvar bez věcného a právního základu.

Nad druhou stranu je ze strany rezortu dopravy pod vedením ministra Marina Kupky (s podporou generálního ředitele ŘSD ČR Radka Mátl) jistě záslužné, pokud se tímto návrhem od **14. 9. 2023** podrobně zabývají i **masová media a laická veřejnost**. Škoda tedy, že výkonná moc nepředložila konkrétní analýzy o jeho potřebnosti.

Děti Země si proto v rámci svého projektu „**Ekoporadenství**“ dovolují MD zaslat stručnou analýzu (kterou si mělo nechat vypracovat), jak zasílání blanketního odvolání současná správní řízení prodlužuje, a to na základě průběhu

- šesti stavebních řízení o povolení dálnice D0136 Říkovice – Přerov s odvoláními **Děti Země** a
- tří správních řízení u orgánů ochrany přírody s odvoláními **ŘSD ČR, ŘVC ČR a SŽ** pod rezortem dopravy, přičemž podstatnější je **metodologická stránka analýzy**, neboť Děti Země nemají potřebná hromadná data jako MD.

* * * * *

1) Stavební řízení o povolení 53 SO na dálnici „D1-0136 Říkovice – Přerov“, které probíhalo u MD:

27.08.2020 = ŘSD ČR zasílá žádost

30.07.2021 = MD vydává stavební povolení pod č. j. **766/2020-910-IPK/54**

03.09.2021 = Děti Země zasílají blanketní rozklad

24.09.2021 = Děti Země zasílají doplnění blanketního rozkladu

05.12.2022 = MD rozklad zamítá (pozn.: délka řízení byla 117 týdnů)

Děti Země doplnily rozklad o důvody **do 21 dní od zaslání blanketního rozkladu (4 týdny)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 3,5 %**.

2) Stavební řízení o povolení 22 SO na dálnici „D1-0136 Říkovice – Přerov“, které probíhalo u MM Olomouc:

27.08.2020 = ŘSD ČR zasílá žádost

24.11.2021 = MM Olomouc vydává stavební povolení pod č. j. **SMOL/251204/2021/OZP/VH/Sko**

27.12.2021 = Děti Země zasílají blanketní odvolání

04.02.2022 = Děti Země zasílají doplnění blanketního odvolání

08.03.2023 = KÚ v Olomouci odvolání zamítá (pozn.: délka řízení byla 111 týdnů)

Děti Země doplnily odvolání o důvody **do 39 dní od zaslání blanketního odvolání (6 týdnů, včetně vánočních svátků)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 5,5 %**.

3) Stavební řízení o povolení 20 SO na dálnici „D1-0136 Říkovice – Přerov“, které probíhalo u MM Olomouc:

27.08.2020 = ŘSD ČR zasílá žádost

24.11.2021 = MM Olomouc vydává stavební povolení pod č. j. **SMOL/273389/2021/OS/PK/Pav**

27.12.2021 = Děti Země zasílají blanketní odvolání

01.02.2022 = Děti Země zasílají doplnění blanketního odvolání

08.03.2023 = KÚ v Olomouci odvolání zamítá (pozn.: délka řízení byla 111 týdnů)

Děti Země doplnily odvolání o důvody **do 36 dní od zaslání blanketního odvolání (5 týdnů, včetně vánočních svátků)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 4,5 %**.

4) Stavební řízení o povolení 5 SO na dálnici „**D1-0136 Říkovice – Přerov**“, které probíhá u MM Olomouc:

27.08.2020 = ŘSD ČR zasílá žádost

24.11.2021 = MM Olomouc vydává stavební povolení pod č. j. SMOL/250353/2021/OS/PS/Ga

27.12.2021 = Děti Země zasílají blanketní odvolání

04.02.2022 = Děti Země zasílají doplnění blanketního odvolání

19.12.2023 = *očekávané datum rozhodnutí KÚ Olomouc (pozn.: odhadovaná délka řízení je 171 týdnů)*

Děti Země doplnily odvolání o důvody **do 39 dní od zaslání blanketního odvolání (6 týdnů, včetně vánočních svátků)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 3,5 %**.

5) Stavební řízení o povolení 4 SO na dálnici „**D1-0136 Říkovice – Přerov**“, které probíhá u KÚ Olomouc:

27.09.2020 = ŘSD ČR zasílá žádost

30.09.2021 = KÚ Olomouc vydává stavební povolení pod č. j. KUOK 98365/2021

01.11.2021 = Děti Země zasílají blanketní odvolání

15.11.2021 = Děti Země zasílají doplnění blanketního odvolání

21.12.2023 = *očekávané datum rozhodnutí MD (pozn.: odhadovaná délka řízení může být 167 týdnů)*

Děti Země doplnily odvolání o důvody **do 14 dní od zaslání blanketního odvolání (2 týdny)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 2,5 %**.

6) Stavební řízení o povolení 3 SO na dálnici **D0136 Říkovice – Přerov**, které probíhalo u MM Olomouc:

20.01.2021 = ŘSD ČR zasílá žádost

24.11.2021 = MM Olomouc vydává stavební povolení pod č. j. SMOL/203166/2021/OZP/VH/Sko

27.12.2021 = Děti Země zasílají blanketní odvolání

04.02.2022 = Děti Země zasílají doplnění blanketního odvolání

09.03.2023 = KÚ v Olomouci odvolání zamítá (pozn.: délka řízení byla 111 týdnů)

Děti Země doplnily odvolání o důvody **do 39 dní od zaslání blanketního odvolání (6 týdnů, včetně vánočních svátků)**. Postupem Děti Země došlo **k prodloužení délky řízení asi o 5,5 %**.

* * * * *

1) Řízení o povolení škodlivého zásahu záměru **ŘSD ČR** s názvem „**I/9 Nový Bor – Dolní Libchava**“ do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů, které probíhalo u Správy CHKO České středohoří:

16.03.2021 = ŘSD ČR zasílá žádost

14.06.2022 = Správa CHKO vydává rozhodnutí o nepovolení zásahu pod č. j. SR/1829/UL/2017-53

29.06.2022 = ŘSD ČR zasílá blanketní odvolání

26.07.2022 = ŘSD ČR zasílá doplnění blanketního odvolání ze dne 19.07.2023

20.12.2022 = MŽP odvolání ŘSD ČR zamítá (pozn.: délka řízení byla 89 týdnů)

ŘSD ČR doplnilo odvolání o důvody **do 27 dní od zaslání blanketního odvolání (4 týdny)**, a to navzdory disponováním desítek miliard korun ročně a profesionálním odborným a právním aparátem. Postupem ŘSD ČR došlo **k prodloužení délky řízení asi o 4,5 %**.

2) Řízení o povolení škodlivého zásahu záměru **ŘVC ČR** s názvem „**Přístaviště Malé Žernoseky**“ do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů, které probíhá u Správy CHKO České středohoří:

09.09.2021 = ŘVC ČR zasílá žádost

27.06.2023 = Správa CHKO vydává rozhodnutí o nepovolení zásahu pod č. j. SR/1992/UL/2021-49

13.07.2023 = ŘVC ČR zasílá blanketní odvolání

14.08.2023 = ŘVC ČR zasílá doplnění blanketního odvolání, přičemž žádá odvolací řízení přerušit pro doplňování

14.12.2023 = *očekávané datum rozhodnutí MŽP (pozn.: odhadovaná délka řízení může být 116 týdnů)*

ŘVC ČR doplnilo odvolání o důvody **do 32 dní od zaslání blanketního odvolání (4 týdny)**, a to navzdory disponováním jednotek miliard korun ročně a profesionálním odborným a právním aparátem. Postupem ŘVC ČR došlo **k prodloužení odhadované délky řízení asi o 3,5 %**.

3) Řízení o povolení škodlivého zásahu záměru SŽ s názvem „**Rekonstrukce nelahozeveských tunelů**“ do biotopů zvláště chráněných druhů organismů, které probíhá u KÚ v Praze:

15.12.2022 = SŽ zasílá žádost

10.05.2023 = KÚ v Praze vydává rozhodnutí o nepovolení zásahu pod č. j. 152895/2022/KUSK

07.06.2023 = SŽ zasílá blanketní odvolání s tím, že ho doplní do 30 dní

21.07.2023 = SŽ zasílá doplnění blanketního odvolání

21.11.2023 = *očekávané datum rozhodnutí MŽP (pozn.: odhadovaná délka řízení může být 49 týdnů)*

SŽ doplnilo odvolání o důvody **do 44 dní od zaslání blanketního odvolání (6 týdnů)**, a to navzdory disponováním desítek miliard korun ročně a profesionálním odborným a právním aparátem. Postupem SŽ došlo **k prodloužení odhadované délky řízení asi o 12 %**.

* * * * *

Shrnutí analýzy:

- 1) Z délky šesti stavebních řízení pro dálnici D0136 Říkovice – Přerov vyplývá, že Děti Země doplněním svých blanketních odvolání **prodloužily** tato řízení o 14-39 dní (**průměrně o 31 dní, resp. bez vánočních svátků spíše o 27 dní**), tzn. o 2,5-5,5 % celkové délky řízení (**průměrně o 4 %, resp. bez vánočních svátků spíše o 3,5 %**). Například stavební řízení pro dálnici **D1109 Trutnov – státní hranice ČR/SR** se jejich blanketním rozkladem ze dne **4. 9. 2023** prodloužilo o pouhých **21 dní**.
- 2) Z délky tří řízení o povolení škodlivého zásahu silniční, železniční a vodních stavby vyplývá, že ŘSD ČR, ŘVC ČR a SŽ doplněním svých blanketních odvolání **prodloužily** tato řízení o 27-44 dní (**průměrně o 34 dní**), tzn. o 3,5-12 % celkové délky řízení (**průměrně o 6,5 %**).

Závěry analýzy o vlivu blanketního odvolání na délku správního řízení:

- 1) Používání blanketních odvolání může nyní správní řízení **prodloužit v průměru o 30 dní**, resp. častěji spíše jen o 2-3 týdny, což představuje kolem **5 % jeho celkové délky** (pozn.: stavebního řízení pro dálnici D1109 se prodloužilo **jen o 21 dní**, přičemž **vinou ŘSD ČR probíhá více než rok, neboť zaslalo neúplnou žádost**).
- 2) **Rezort dopravy** jako žadatel o vydání správních rozhodnutí blanketními odvoláními absolutně **prodlužuje správní řízení asi o 7 dní více**, než Děti Země jako účastníci řízení s použitím stejného postupu.
- 3) **Rezort dopravy** jako žadatel o vydání správních rozhodnutí blanketními odvoláními **relativně prodlužuje délku správního řízení asi o 66 % doby více**, než Děti Země jako účastníci řízení s použitím stejného postupu.

Děti Země shrnují, že rezort dopravy bez odborné a právní analýzy a bez výsledku legislativního procesu navrhuje zrušení institutu blanketního odvolání u projektově složitých strategických staveb s významným vlivem na životní prostředí a s mnoha střety s veřejnými a soukromými zájmy laicky řečeno „**střelbou do obou vlastních nohou**“, neboť jednak ho v současné době sám často využívá a jednak si sám správní řízení prodlužuje. Zasílání **blanketních odvolání veřejností**, včetně spolků, řízení má na délku řízení tedy **nižší vliv**, než používání tohoto **institutu státem**.

Děti Země si ještě k tomuto legislativnímu počínu zřejmě hlavně z dílny MD a MPO bez řádného legislativního procesu a bez odborné a právní analýzy (a dokonce nepochopitelně s neutrálním stanoviskem MMR) dovolují **připomenout níže uvedené sliby** vládnoucí politické moci ve volebních programech a v programu vlády.

Volební program SPOLU

*„Prosekáme právní džungli... V legislativě se budeme řídit principy „méně je více“ a „kvalita před kvantitou“. **Legislativa bude přehledná. Ke každému právnímu předpisu přidáme tabulku práv a povinností. Každý zákon nebo vyhláška budou po pěti letech automaticky přehodnoceny z hlediska praxe a případně zrušeny...**“*

Volební program Piráti a Starostové

*„Budeme **vládnout otevřeně**, aby lidé vždy věděli, co děláme a proč to děláme. Zapojíme občany do hledání řešení pro celou společnost. **Zavedeme projekty Otevřená vláda a Otevřená sněmovna, které umožní občanům, odborníkům z praxe a zájmovým skupinám transparentně připomínkovat legislativu. Občané a spolky budou mít právo smysluplně se vyjádřit – veřejnost musí mít právo ovlivňovat stavby s dopadem na okolí, kde lidé žijí.**“*

Programové prohlášení vlády

„Zvýšíme kvalitu legislativy. Každou novou regulaci důkladně zvážíme na základě analýzy očekávaných dopadů. Legislativní návrhy potřebné k plnění programového prohlášení budou předkládány standardní legislativní cestou a před jejich předložením do vlády se k nim vyjádří odborníci v rámci Legislativní rady vlády. Zavedeme moderní formy veřejných konzultací k připravované a existující legislativě...“

Je tedy zřejmé, že sliby v programovém prohlášení české vlády mají daleko k realitě, jak dokládá návrh na zrušení blanketního odvolání pro strategické stavby, které mj. patří mezi technicky nesložitější a mají nejškodlivější vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví obyvatel. Bizarní přitom je, že **tento postup státní instituce nyní hojně používají.**

5.2. Z výše uvedené analýzy a z obrovského obsahu mediálních výstupů od **14. 9. 2023** až dosud vyplývá, že rezort dopravy pod vedením ODS návrh na zrušení blanketních odvolání obhájí spíše **šířením dezinformací a účelově konfrontačními argumenty s prvky absurdity**, neboť žádnými odbornými a ani právní analýzami nedisponuje, což byl možná i jeden z hlavních důvodů, proč neprošel legislativním procesem a veřejnou či právní diskusí.

Jednou z **obětí této dezinformační** kampaně rezortu dopravy pod vedením ministra Martina Kupky (ODS) a zřejmě s tichou podporou generálního ředitele ŘSD ČR Radka Mátle se stal poslanec za ODS a předseda Hospodářského výboru sněmovny **Ivan Adamec**, který na jednání výboru dne **21. 9. 2023** (na němž ministr tento návrh hájil) mj. prohlásil toto (viz záznam v pm3 zde <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=235548> od 2:04:13 do 2:04:51):

„Já si myslím, že Děti Země pro nás udělaly kouzelnou věc. Mě to tedy šťve u nás ta D11, ale přesně ukázala, jak ten náš právní řád je prostě nepružný a jak je děravý. Podat blanketní odvolání po lhůtě na stavební povolení, to je fakt prasečina. A bohužel náš právní řád to umožňuje. To je na tom to nejhorší.“

Děti Země jsou **polichocené**, že mohly **významnému zástupci zákonodárné moci a navíc z vládní ODS** na konkrétním případě povolení dálnice D1109 **poskytnout informace i existenci institutu blanketního odvolání**, o němž pan poslanec asi dosud nevěděl. Přitom se běžně, dlouhodobě a legálně používá, a to ať už ze strany žadatelů, včetně institucí typu **ŘSD ČR, RVC ČR či SŽ**, či účastníků řízení, včetně obcí, advokátů či veřejnosti.

Děti Země ovšem **nerozumějí** tomu, proč se tak dlouholetý zákonodárce veřejně přiznává k tomu, že **nezná správný řád**, pokud si myslí, že „**podat... odvolání po lhůtě... je prasečina**“. Přitom se to účastníkům řízení z řad veřejnosti stává často a ani nelze vyloučit, že se to stává i některým státním institucím, najatým advokátům apod.

Děti Země mohou na příkladu povolování již zmiňované dálnice **D0136 Říkovice – Přerov** uvést tyto dva případy:

- rozhodnutí KÚ v Olomouci ze dne **8. 3. 2023, č. j. KUOK 29894/2023** o změně stavebního povolení pro 22 SO, přičemž: odvolání 3 fyzických osob bylo **pro opožděnost zamítnuto**
- rozhodnutí KÚ v Olomouci ze dne **8. 3. 2023, č. j. KUOK 29680/2023** o změně stavebního povolení pro 20 SO, přičemž odvolání 2 fyzických osob bylo **pro opožděnost zamítnuto**

Děti Země jsou i **překvapené**, že pan poslanec po vyslovení výroku, že podání blanketního odvolání po lhůtě má být prasečina, **nebyl poučen jinými zákonodárci** na jednání Hospodářského výboru dne **21. 9. 2023** nebo třeba **ministrem dopravy Martinem Kupkou**, které stojí v čele jednoho z ústředních správních úřadů. Správní řád si totiž s tímto postupem umí snadno poradit, neboť není „**nepružný**“ a ani „**děravý**“, jak nepodloženě pan poslanec tvrdí.

Děti Země nakonec **podotýkají**, že své blanketní odvolání ze dne **4. 9. 2023** proti stavebnímu povolení pro dálnici D1109 **podaly ve lhůtě a že postupovaly v souladu se správním řádem a s judikaturou**, takže i v tomto smyslu nelze jistě hystericky tvrdit, že má jít o nějakou „prasečinu“, ať tímto pojmem zástupce ODS myslí cokoliv. Navíc je nutné zdůraznit, že třeba **porušování zákona lze doložit u ŘSD ČR**, aniž by bylo nutné to nějak expresivně hodnotit.

Děti Země předkládají podnět (který je mimo obsah tohoto rozkladu), aby MD zvážilo uspořádat pro vybrané zákonodávce (zejména z ODS, včetně ministra dopravy Martina Kupku) seminář o obsahu a účelu správního řádu, jehož součástí by bylo i vysvětlení, co pro průběh řízení představuje blanketní odvolání a jak se s ním správní orgány vypořádávají, a dále, co znamená zaslat odvolání po lhůtě a jak se tato situace řeší. Děti Země v rámci svého dlouhodobého projektu „**Ekoporadenství**“ nemají na takovou osvětovou činnost mezi zákonodárci volnou kapacitu.

Shrnutí

Děti Země níže předkládají závěry čtyř bodů svého rozkladu se svými požadavky/návrhy.

- 1) Žádají, aby stavební povolení obsahovalo **tento námět textu nové podmínky**, který lze dle jeho účelu upravit: „Stavebník zajistí, aby od zahájení terénních prací až do získání kolaudačního souhlasu byl veden ekologický deník, do kterého se bude průběžně zaznamenávat každá činnost na staveništi (např. odborným biologickým dozorem), která se týká zájmů zákona č. 114/1992 Sb. a která mj. vyplývá i ze závazných stanovisek a ze správních rozhodnutí, vydaných dle tohoto zákona, přičemž během realizace dálnice musí být komukoliv na vyžádání poskytnut nejpozději do 30 dní.“
- 2) Žádají, aby stavební povolení obsahovalo **tento námět textu nové podmínky**, který lze dle jeho účelu upravit: „Z hlediska relevance hlukových údajů je první měření intenzit hluku nutno provést po stabilizaci dopravních intenzit průjezdnosti, tzn. nejdříve šest měsíců a nejpozději do dvou let po zprovoznění stavby ve zkušebním období. V případě prodlužování zkušebního provozu o další roky budou měření intenzit hluku prováděny minimálně dvakrát ročně.“
- 3) Žádají, aby v souladu s ust. § 14 odst. 2 lesního zákona **bylo do spisu vloženo chybějící závazné stanovisko na ochranu okraje lesa šířky 50 metrů k povolení dálnice D1109**, které se zmírňujícími požadavky či bez nich vydá příslušný orgán ochrany lesa, tj. MěÚ Trutnov.
- 4) Žádají, aby **všechny požadavky** závazného stanoviska EIA ze dne **21. 10. 2016 byly zahrnuty do podmínky č. 32** stavebního povolení, jak požaduje ust. § 149 odst. 1 správního řádu i judikatura. Tím budou závazné, kontrolovatelné a právně vymahatelné, pokud nebudou zrušeny či změněny v rámci přezkumného řízení.

RNDr. Miroslav Patrik
statutární zástupce klubu

Tento dopis byl zaslán e-mailem z adresy dz.brno@ecn.cz a podepsán elektronickým podpisem. Kvalifikovaný certifikát sériové číslo 22961557 vydala Certifikační autorita PostSignum Qualified CA 4 (ověření osobních certifikátů na https://www.postsignum.cz/certifikaty_uzivatelu.html).